

MINISTERUL JUSTIȚIEI
A REPUBLICII MOLDOVA
Judecătoria Chișinău
Sediul Buiucani
MD-2004, str.M.Viteazul 2.mun.Chișinău
Tel.29-47-61
29-50-96

МИНИСТЕРСТВО ЮСТИЦИИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
Суд Кишинэу
Офис Буюкань
МД-2004,ул.М.Витеазул 2
тел.29-47-61
29-50-96

„13” februarie 2017

Curtea Constituțională a Republicii
Moldova

Expediez în adresa dumneavoastră, pentru examinare potrivit competenței, sesizarea depusă de avocatul Gheorghe Malic în interesele învinuitului Filip Veaceslav, privind verificarea constituționalității prevederilor alineatelor 2), 4) și 6) ale art. 308 Cod Procedură Penală.

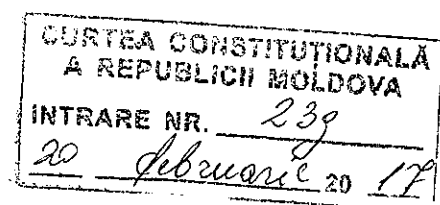
Anexă: cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 11 file.

Judecător în Judecătoria Chișinău
Sediul Buiucani

Victor Rațoi

Victor Rațoi

ÎNCHEIERE

Judecătoria Chișinău sediul Buiucani
13 februarie 2016

mun. Chișinău

Instanța formată din
Judecător de instrucție
Grefier
Cu participarea
Procurorului
Avocatul

Victor Rațoi
Rodica Tuchila
Grigore Niculiță
Malic Gheorghe

a examinat în ședință judiciară închisă demersul procurorului privind prelungirea măsurii preventive arestul la domiciliu în privința învinutului Filip Veaceslav, și, -

a constatat:

În adresa judecătorei Chișinău, sediu Buiucani a parvenit spre examinare demersul procurorului privind prelungirea arestului la domiciliu aplicat învinutului Filip Veaceslav.

În procesul examinării demersului menționat al procurorului privind, avocatul a înaintat o cerere prin care solicită sesizarea Curții Constituționale privind verificarea constituționalității prevederilor alineatelor (2), (4) și (6) art. 308 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699), cu modificările ulterioare, în sensul corespunderii acestora cu prevederile articolelor 4, 20, 23 și 53 din Constituția Republicii Moldova.

În susținerea cererii înaintate s-a menționat faptul că, în procedura Procuraturii Anticorupție se afla cauza penală nr.2016898062 de învinuire a cet. F.V. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. a) din Codul penal, în cadrul căreia, la 16.11.2016 învinuitul a fost reținut, ulterior fiind arestat pe un termen de 30 zile, după care măsura preventivă a fost schimbată în arest la domiciliu, fiind prelungită de două ori a câte 30 zile.

La data de 08 februarie 2017, procurorul de caz a depus un alt demers, cu caracter general, care le reproduce pe cele anterioare, de prelungire a arestului la domiciliu, cu încă 30 zile. La data de 13 februarie 2017, procurorul de caz conducându-se de prevederile alin. (4) art. 308 din Codul de procedură penală, cu ceva timp înainte de ședința de judecată a înștiințat avocatul despre necesitatea de a se prezenta la instanța, ca urmare, contrar prevederilor § 3 lit b) art. 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, partea apărării nu a avut timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării, în particular, deoarece avînd griji că poate fi înlocuit cu un alt apărător din oficiu, dacă va întârzia, a venit imediat la ședința de judecată, însă nu a avut posibilitate de a invita martorii săi, pe care preconiza sa-i audieze în fața instanței.

După deschiderea ședinței de judecată, avocatul Gheorghe Malic, a înaintat propria cerere de revocare a măsurii preventive, în care a solicitat examinarea ei concomitent cu demersul procurorului privind prelungirea arestului la domiciliu, or conform art. 308 alin. (6) Cod procedura penală după prezentarea materialelor de către procuror, partea apărării poate prezenta oricare materiale relevante la caz, care, în mod obligatoriu, se anexează la materialele cauzei.

Procurorul a solicitat respingerea cererii formulate de către avocat pe motiv că este neîntemeiată.

Consideră a fi total **impredictibilă și neclară norma** citată și deoarece conține sintagma, *exercită dispozițiile prevăzute la art. 255-262, 264, care se aplică în mod corespunzător*. Or, referința de blancheta la articolele 255-262, 264, este alogica, pentru că aceste norme conțin reglementari, **care nu pot fi aplicate nici cum aici**, cu atât mai mult "în mod corespunzător".

Problema vizată a fost invocată și anterior, în cadrul ședinței identice din data de 12 ianuarie 2017, în care neavînd o procedură clară, instanța, pe loc, a decis examinarea, **mai întii** a cererii părții apărării, deși avocatul a încercat să facă obiecțiile sale, însă a fost obligat să se conformeze dispoziției președintelui ședinței, astfel fiind acordat primul cuvînt părții apărării, pentru a susține cererea cu pricina, ulterior, față de aceasta cerere s-a acordat cuvînt procurorului, după care părțile au avut dreptul la câte o replica, ultima replică aparținînd procurorului, în continuare instanța a mers în camera de consiliu, apoi a pronunțat o Încheierea prin care a respins cererea apărării și a admis demersul procurorului, dispunînd prelungirea arestului la domiciliu pe

un termen de 30 zile.

Examinînd cererea și audiind explicațiile participanților, instanța ajunge la concluzia că aceasta este întemeiată și urmează să fie expediată spre soluționare Curții Constituționale.

Instanța constată că sesizarea formulată întrunește condițiile stabilite în pct. 3 alin. 82 din HCC nr. 2 din 09.02.2016, în situația în care nu a fost identificată o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

Luînd în considerație prevederile art. 7 alin. (6) din CPP, indicația expresă cuprinsă la pct. 81 din H.C.C. nr. 2 din 09.02.2016, în situația în care condițiile de la pct. 82 din aceeași hotărîre sunt întrunite, instanța de judecată consideră necesar de a suspenda procesul de examinare a sesizării avocatului Gheorghe Malic formulată în interesele învinuitului Filip Veaceslav.

În conformitate cu prevederile art. art. 341 alin. (1) și 342 alin. (2) din CPP, instanța de judecată-

dispune:

Se sesizează Curtea Constituțională în vederea soluționării sesizării depuse de avocatul Gheorghe Malic privind verificarea constituționalității prevederilor alineatelor (2), (4) și (6) art. 308 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699), cu modificările ulterioare, în sensul corespunderii acestora cu prevederile articolelor 4, 20, 23 și 53 din Constituția Republicii Moldova.

Se remite după competență Curții Constituționale sesizarea depusă de avocatul Malic Gheorghe în interesul învinuitului Filip Veaceslav privind verificarea constituționalității prevederilor alineatelor (2), (4) și (6) art. 308 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699).

Încheierea poate fi contestată odată cu fondul cazului dat.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Victor Rațoi

UNIUNEA AVOCAȚILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA
Biroul asociat de avocați "Pro Dreptate"
Chișinău, str. Șciusev, 41 „B”, ☎ 0-22-28-23-76, 📠 GSM 0-691-83-702

13 februarie 2017

**Curtea Constituțională
a Republicii Moldova**

S E S I Z A R E

în baza art.135 alin.(l) lit. a) și g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII:

Avocatul Gheorghe Malic, reprezentant al invinuitului V. F. în cadrul procesului penal, care la moment se afla pe rolul judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău.

Adresa pentru corespondență: mun. Chișinău, str. Șciusev, 41 „B”, ☎ GSM 0-691-83-702, e-mail: gmal64@mail.ru.

II. OBIECTUL SESIZĂRII:

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare verificarea constituționalității prevederilor alineatelor (2), (4) și (6) art. 308 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699), cu modificările ulterioare, în sensul corespunderii acestora cu prevederile articolelor 4, 20, 23 și 53 din Constituția Republicii Moldova.

**III. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI EXAMINATE
DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ:**

1. În procedura Procuraturii Anticorupție se afla cauza penală nr.2016898062 de invinuire a cet. F.V. de comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin. (3) lit. a) din Codul penal, în cadrul căreia, la 16.11.2016 învinuitul a fost reținut, ulterior fiind arestat pe un termen de 30 zile, după care măsura preventivă a fost schimbată în arest la domiciliu, fiind prelungită de două ori a cîte 30 zile.
2. La data de 08 februarie 2017, procurorul de caz a depus un alt demers, cu caracter general, care le reproduce pe cele anterioare, de prelungire a arestului la domiciliu, cu încă 30 zile.
3. La data de 13 februarie 2017, procurorul de caz conducîndu-se de prevederile alin. (4) art. 308 din Codul de procedură penală, cu ceva timp înainte de ședința de judecată a înștiințat avocatul despre necesitatea de a se prezenta la instanța, ca urmare, contrar prevederilor § 3 lit b) art. 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, partea apărării nu a avut timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării, în particular, deoarece avînd griji ca poate fi înlocuit cu un alt apărător din oficiu, dacă va întirzia, a venit imediat la ședința de judecată, însă nu a avut posibilitate de a invita martorii săi, pe care preconiza să-i audieze în fața instanței.
4. După deschiderea ședinței de judecată, avocatul Gheorghe Malic, a înaintat propria cerere de revocare a măsurii preventive, în care a solicitat examinarea ei concomitent cu demersul procurorului privind prelungirea arestului la domiciliu, or conform art. 308 alin. (6) Cod procedura penală după prezentarea materialelor de către procuror, partea apărării poate prezenta oricare materiale relevante la caz, care, în mod obligatoriu, se anexează la materialele cauzei.
6. Pentru a soluționa această cerere și a decide posibilitatea examinării concomitente sau separate, fie a respinge cererea apărării, instanța urmează să aplice prevederile alin. (6) art. 308 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, care, în viziunea noastră, este alogic a condiționa ca: "la deschiderea ședinței, judecătorul de instrucție anunță demersul care va fi examinat...", or nu este posibil a "anunța demersul", adică a "comunica cu demersul", deoarece lingvistic corect ar fi ca se anunța partile sau persoanele prezente, cu privire la demersul care va fi examinat...

6.1. Este de neinteles, ce se are in vedere ca: "la deschiderea ședinței, judecătorul de instrucție... exercită dispozițiile prevăzute la art. 255–262, 264, care se aplică în mod corespunzător", deoarece aceste pretensețiuni, nu se mai exercita "la deschiderea ședinței", pentru ca au loc, deja mai tirziu, decit momentul "deschiderii ședinței", actul de deschidere, are caracter momentan si se epuizeaza in primele clipe ale procesului. In continuare fiind posibil a utiliza alte dimensiuni, asa cum "in continuare", "dupa care", fie "pina a purcede la examinarea in fond".

6.2. Deci consideram a fi total **imprevizibila si neclara norma** citata si deoarece contine sintagma, *exercită dispozițiile prevăzute la art. 255–262, 264, care se aplică în mod corespunzător*. Or, referinta de blancheta la articolele 255–262, 264, este alogica, pentru că aceste norme contin reglementari, **care nu pot fi aplicate nici cum aici**, cu atit mai mult "în mod corespunzător".

7. Problema vizata a fost invocata si anterior, in cadrul ședinței identice din data de 12 ianuarie 2017, in care neavind o procedura clara, Instanta, pe loc, a decis examinarea, **mai intii a cererii partii apararii**, desi avocatul a incercat sa facă obiectiile sale, inasa a fost obligat sa se conformeze dispozitiei presedintelui ședinței, astfel fiind acordat primul cuvint partii apararii, pentru a sustine cererea cu pricina, ulterior, fata de aceasta cerere s-a acordat cuvint procurorului, dupa care partile au avut dreptul la cite o replica, ultima replica apartinand procurorului, in continuare insata a mers in camera de consiliu, apoi a pronuntat o Inchierea prin care a respins cererea apararii si a admis demersul procurorului, dispunind prelungirea arstului la domiciliu pe un termen de 30 zile.

8. Deci, după noi, datorita faptului ca legea "forțează" instanta a aplica o procedura neclara, partii apararii i-au fost afectate principiile unui proces echitabil, fiind incalcata procedura echitabila de solutionare consecventa a astfel de cazuri, pentru ca instanta trebuia sa acorde, mai intii cuvind procurorului, care urma sa-si expuna argumentele, ce le considera drept motive pentru prelungirea arestului la domiciliu, dupa care, urma ca partea apararii sa se pronunte asupra acestor argumente, inclusiv sa-si expuna pozitia sa referitoare la revocarea masurii preventive, care constituie o cerere "reconventionala" demersului procurorului, fiind posibil sa i se acorde procurorului dreptul la replica si dreptul de a supune criticii alegatiile partii apararii, expuse in cererea de revocare a masurii preventive. În orice caz, **ultima replica trebuia sa fie acordata anume partii apararii**, deoarece standardele procesului echitabil presupun, ca anume această parte are dreptul si la un ultim cuvint, ceea ce rezulta din principiile de drept unanim recunoscute.

8.1. Aici mai este necesar si important a atentiona că partile au fost "citate" (instiintate-n.m.) pentru a **examina demersul** procurorului, ședința fiind preconizata **anume in acest scop**, cit priveste cererea avocatului, firese era una "reconventionala" sau derivata de la ce-a principala, urmind ca procedura echitabilă, **să inceapa anume** cu examinarea demersului procurorului **si nu cu cererea** avocatului, asa cum s-a procedat in speta, inclusiv datorita imprevizibilitatii si neclaritatii legii.

8.2. Mai mult ca atit, conform principiilor de drept unanim recunoscute, **in orice caz, daca in examinare se afla** mai multe cereri (demersuri-n.m.), inclusiv ale procurorului-părții acuzarii, oricum **este firese, ca primul cuvînt** să i se acorde **anume părții** acuzarii, deoarece partea apararii, ca si raspuns, se apara si trebuie sa prezinte contr-argumente pozitiei acuzatorului, **dar nu invers**.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIGINUL ACESTOR AFIRMAȚII

9. În viziunea autorului sesizării, datorită faptului că unele prevederi sau sintagme ale alineatelor (2), (4) si (6) art. 308 din Codul de procedură penală nu corespunde exigențelor de calitate, claritate și previzibilitate, în practica judiciară și în speță, instanța de judecată **ad hoc introduce o procedură inechitabilă**, de altfel normele citate incalca **principiul contradictorialității, egalității armelor si alte exigente ale procesului echitabil**, partea apărării **ne avind garanții efective contra eventualului abuz al partii acuzarii, fiind vulnerabilă față de vointa acestei parti**.

10. Astfel, dacă ne referim la redactia alineatului (2) art. 308 din Codul de procedură penală, constatăm că aceasta contine o exunere generală, că înainte de a fi depuse la judecătorul de instrucție, demersul cu privire la aplicarea sau prelungirea măsurii arestării preventive sau a arestării la domiciliu, împreună cu toate materialele și probele anexate la acesta, care confirmă sau infirmă temeiurile de aplicare sau prelungire a măsurii, **se prezintă în prealabil învinuitului ori avocatului său**, care confirmă **în scris că a luat cunoștință de acestea**.

10.1. Deci, este neclar și imprevizibil, cine **prezintă în prealabil** materialele **învinuitului ori avocatului** său, urmînd ca legea să stabilească **concret, cine are aceasta pretinsa obligatie**. În viziunea noastră această normă nu corespunde nici tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, implicit nu corespunde dispozițiilor constituționale și nu este în concordanță cu cadrul juridic existent, deoarece limitează drepturile generale ale învinuitului și ale aparatorului, garantate separat de alin. (2) pct. 21) și 25¹) art. 66 și de alin. (2) pct. 3) art. 68 din Codul de procedură penală.

10.2. Altfel spus, deoarece conform alineatului (2) art. 308 din Codul de procedură penală, materialele respective, **se prezintă** în prealabil, în mod **alternativ, ori învinuitului ori avocatului său**, anume procurorul decide cui, **și nu obligatoriu, și învinuitului și aparatorului sau**. Echitabil, corect și legal ar fi dacă materialele respective, obligatoriu **se vor prezenta** învinuitului **care este reținut sau se afla sub arest**, inclusiv la domiciliu, deoarece avocatul, fiind ocupat în alte activități profesionale, ar putea să **nu dispună de posibilitatea de a se prezenta** la doleanța procurorului, în timp ce **învinuitul** reținut sau arestat poate fi adus în fața procurorului, precum partea acuzării ar putea să-i transmită materialele respective, fie nemijlocit, fie prin intermediul administrației locului de detenție. Mai mult ca atât, firesc este ca procesul să se refere la **învinuit, urmînd a fi prezentate materialele obligatoriu** anume lui. Iar ca alternativă sau suplimentar fiind posibil a **fi prezentate materialele și avocatului, dar nu invers, cu atât mai mult ca alternativă neclară, care eset completată de discreția cuiva, mai cu seama a concurentului procesual, care să decida, să aleagă, cui să prezinte materialele în prealabil, învinuitului, ori avocatului?**

10.3. Imprevizibilitatea acestei norme constă și în aceea, că poartă caracter declarativ, deoarece la general specifică doar că materialele se prezintă în prealabil învinuitului ori avocatului său, ne fiind specificată și obligația procurorului **de a acorda rațional timp suficient pentru** a se lua cunoștința de aceste materiale, ceea ce în practica generează abuzuri, unii procurori nu acorda careva timp și dacă partea apărării cere *timp suficient și înlesniri necesare pregătirii apărării*, inclusiv pentru a lua cunoștința de materialele respective, se aplică prevederile următoarei propoziții a alineatului (2) art. 308 din Codul de procedură penală, de care abuzează partea acuzării, procurorul doar consemnează, precum că *învinuitul refuză, ori că avocatul se află în imposibilitate să ia cunoștință de demers, de materialele și probele anexate la acesta și transmite neîntîrziat demersul*, materialele și probele anexate la acesta judecătorului de instrucție.

10.4. Este de menționat că prevederile § 3 lit b) art. 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, în ceea ce privește că învinuitul are dreptul la timp și înlesnirile necesare pregătirii apărării, **nu se asigură prin** norma vizată, chiar și dacă aceasta conține expres, că *judecătorul de instrucție, la solicitarea învinuitului ori a avocatului său, le va oferi acestora suficient timp pentru a lua cunoștință de conținutul lor înainte de începerea ședinței*, deoarece chiar și dacă ia cunoștința de aceste materiale, nemijlocit înainte de începerea ședinței, partea apărării **nu mai dispune de careva condiții elementare**, ne mai vorbind de *înlesniri efectiv necesare pregătirii apărării*, fiind apriori în condiții defavorabile față de procuror, care cunoscând din timp că va depune demersul, are posibilitatea să-și invite anumiți martori, să acumuleze și să anexeze materiale care în mod unilateral, și în lipsa unor materiale ale apărării, ar justifica arestul.

10.5. Pe cînd partea apărării, dacă în grabă a luat cunoștința nemijlocit înainte de începerea ședinței, oricum nu are nici un efect benefic și nu asigură condiții relativ egale cu cele ale acuzării, deoarece realmente, avocatul nu are nici măcar posibilitatea să invite careva martori, să prezinte careva date caracteristice, alte probe, care ar pune la îndoială rezonabilitatea aplicării ori prelungirii arestului, deoarece ședința de judecată continuă imediat, în practica solicitarea părții apărării de a i se acorda timp suplimentar sau întrerupere, este prezumată ca tergiversare a procesului.

10.6. Pentru a asigura egalitatea relativă a armelor, cu atât mai mult, pentru a acorda apărării, în mod real *timp suficient și înlesniri efectiv necesare pregătirii apărării*, se impune, ca legislatorul să stabilească o procedură previzibilă, clară, specială și echitabilă, astfel încît indiferent de voința procurorului, părții apărării, să se acorde minimul garantat contra abuzului, fiind obligat procurorul ori să acorde din timp copii de pe toate materialele și probelor prezentate împreună cu demersul sau, înainte de a fi transmise instanței, ori să acorde real timp suficient și condiții elementare ca învinuitul SI apărătorul să ia cunoștința de aceste materiale.

10.7. Mai cu seama este important ca partea apărării tot să cunoasca cu ceva timp suficient despre ora și locul desfășurării ședinței, astfel încât efectiv și real să dispună de posibilitatea de a *pregăti apărarea*, de a administra probatoriul macar caracteristic necesar, de a putea invita careva martori, în caz contrar, prevederile alineatului (2) art. 308 din Codul de procedură penală, sunt norme fictive și declarative, generând abuzuri imprevizibile, inclusiv cele din speta, ca procurorul a chemat partea apărării la ședința de judecată, nemijlocit înainte ca aceasta să fie desfășurată.

10.8. Este de menționat că în condițiile în care legea procesuala nu conține garanții adecvate contra abuzului, ce ar acorda părții apărării un anumit interval de timp și posibilități reale pentru a pregăti apărarea, între momentul în care a fost citată (instanțată-n.m.) despre ora și locul desfășurării ședinței și pînă la necesitatea prezentării proprii la ședința, interval de timp, care ar trebui să fie nu mai mic de vre-o 5 ore în cazul reținerii și cel puțin vre-o 3 zile pînă la ședința de prelungire a măsurii preventive, timp strict necesar în care partea apărării ar putea să-și organizeze activitatea sa, inclusiv ar putea să pregătească anumite materiale, să invite careva martori la ședința. În lipsa unui astfel de interval de timp, rămân a fi fictive și prevederile alineatului (3) art. 308 din Codul de procedură penală, conform cărora, demersul de arestare se depune la judecătorul de instrucție cu cel puțin 24 de ore pînă la expirarea termenului de reținere, iar în cazul minorului – cu cel puțin de 5 ore pînă la expirarea termenului de reținere. Demersul de prelungire a arestării se depune cu cel puțin 5 zile pînă la expirarea termenului de arestare. **În caz de nerespectare a acestor termene, judecătorul de instrucție, fără a convoca ședința**, printr-o încheiere motivată, **respinge demersul**.

10.9. De altfel ce importantă mai au aceste prevederi, chiar și dacă, spre exemplu, demersul de prelungire a fost depus cu cel puțin 5 zile pînă la expirarea termenului de arestare, însă partea apărării a fost informată de către procuror ”în limitele legii criticate”, doar cu câteva minute sau ore înainte de examinarea cazului, oricum avocatul nu va avea timp suficient și *înlesniri efectiv necesare pregătirii apărării*, fiind sfidate garanțiile și prevederile § 3 lit b) art. 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, întru executarea cărora au și fost conditionate imperativele alineatului (3) art. 308 din Codul de procedură penală.

11. Prevederile alineatului (4) art. 308 din Codul de procedură penală, la fel sunt alogice, neclare și imprevizibile deoarece nu instituie o soluție certă, cum ar trebui să procedeze instanța și partea apărării în cazul în care procurorul **nu s-a prezentat** în ședința la ora fixată, normal **ar fi ca să se asigure o soluție legală, relativ echitabilă** ca și în cazul neprezentării avocatului înștiințat, în care judecătorul îl asigură pe învinuit cu avocat din oficiu, respectiv, în cazul neprezentării procurorului, echivalează cu renunțul la demersul înaintat, urmînd ca acesta să fie respins irevocabil.

12. Cît privește dispoziția alineatului (6) art. 308 din Codul de procedură penală, aceasta mai cu seama este eronată și la fel suferă de calitate, imprevizibilitate și neclaritate deoarece la construcția ei au fost ignorate cu desăvîrșite tot ce se referă la tehnica legislativă, la regulile lingvistice și alte imperative, prevăzute de Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative. Această normă nu respectă condițiile legalității, accesibilității și preciziei, ne fiind pasibilă a fi opozabilă tuturor subiectelor de drept, nu este nici corespunzătoare tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, implicit nu corespunde dispozițiilor constituționale și nu este în concordanță cu cadrul juridic existent.

12.1. De altfel, în viziunea noastră, la elaborarea și adoptarea normei legale nu s-au respectat mai multe principii din cele ce urmează, fiind imposibil a le respecta și la aplicarea acesteia, or norma vizată nu se subordonează coerenței, consecvenței și echilibrului între reglementările concurente, consecutivității, stabilității și predictabilității, în consecință nu este nici accesibilă.

12.2. Norma de drept, nu este întocmită în concordanță cu tehnica legislativă și normele limbii literare, de altfel nici frazele nu au fost construite conform normelor gramaticale, astfel încît să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat. Alineatul în referința fiind, din punct de vedere lingvistic o frază, nu exprimă **o singură idee**, conține pleonasm și tautologii juridice, ne fiind respectate chiar nici regulile de ortografie.

13. Astfel, este alogic a condiționa ca: ”la deschiderea ședinței, judecătorul de instrucție anunță demersul care va fi examinat...”, or nu este posibil a ”anunța demersul”, adică a ”comunica cu demersul”, deoarece lingvistic corect ar fi ca se anunța partile sau persoanele prezente, cu privire la demersul care va fi examinat...

13.1. Este cu totul de neinteles, ce se are in vedere ca: "la deschiderea ședinței, judecătorul de instrucție... exercită dispozițiile prevăzute la art. 255-262, 264, care se aplică în mod corespunzător", deoarece pretinsele acțiuni, nu se mai exercită "la deschiderea ședinței", deja fiind mai târziu, decît momentul "deschiderii ședinței", or actul de deschidere, are caracter momentan și se epuizează în primele clipe ale procesului. În continuare fiind posibil a utiliza alte dimensiuni, așa cum "în continuare", "după care", fie "pînă a purcede la examinarea în fond".

13.2. Norma cu totul este imprevizibilă și neclară și deoarece conține sintagma, "exercită dispozițiile prevăzute la art. 255-262, 264, care se aplică în mod corespunzător". Or, referința de blanchetă la articolele 255-262, 264, este alogică, pentru că ele conțin reglementări, care nu pot fi aplicate nici cum aici, cu atît mai mult "în mod corespunzător".

13.3. Verosimil pentru a fi în concordanță cu cadrul juridic existent, banuim ca aici trebuiau indicate art. 355-362, 364, în caz contrar norma de drept este lipsită de orice sens și previzibilitate. Verosimil ca inițial a fost o eroare mecanică, care s-a strecurat încă la faza de proiect, pînă a veni în Guvern și Parlament, însă halal de procedura legislativă, dacă atîtea persoane implicate și mulți alți "lucrători tehnici", nu au sensibilizat eroarea evidentă, ceea ce consolidează caracterul formal al întregului proces legislativ și apriori de la sine, pune la îndoială calitatea scontată.

13.4. Attentionam că dispoziția vizată nu este întocmită în concordanță cu tehnica legislativă și normele limbii literare și pentru continuu expune un sir ne legat sau mai multe idei, impune obligații și conditionează acțiunile mai multor subiecți, or, prima propoziție se referă la "deschiderea ședinței de către judecătorul de instrucție, care intervine cu anumite acțiuni", apoi a doua, deja stabilește anumite obligații generale procurorului, ne fiind clar, cînd totuși "procurorul este obligat să motiveze bănuiala rezonabilă și temeiurile de aplicare a arestării preventive", în demersul înaintat, sau în cadrul ședinței?. Totodată, în textul legal, se trece la a treia idee, referindu-se la pasibile sancțiuni generată de: "Omiterea unei asemenea obligații...".

13.5. În continuare norma vizată mai expune cîteva idei distincte, ce exclud alte prevederi legale, stabilind o consecvență, la fel neclară, de prezentare a materialelor de către procuror, desi, la această fază, procurorul nu ar mai fi în drept a prezenta careva materiale, pentru ca le-a "prezentat" odată cu depunerea demersului, și nu este neapărat, dar nici nu ar trebui să prezinte ceva, „asul din mânecă”, la care apărarea nu a avut acces dinainte, pentru ca astfel ultima, apriori va fi pusă în poziție de încheitate, fiind în imposibilitate de a prezenta *ad hoc*, proba sau macar argumentul contrar.

13.6. Periculoasă și încheitabilă este și conditionarea, ca: "după prezentarea materialelor de către procuror, partea apărării poate prezenta oricare materiale relevante la caz...", de altfel, logic și în sens direct rezultă ca partea apărării poate prezenta careva materiale, doar dacă în ședința procurorul a "prezentat careva materiale", și dacă procurorul nu a prezentat, rezultă ca partea apărării nu poate prezenta, pentru ca norma conditionează dreptul apărării doar în consecutivitate, concordanță și în consecvență, "după prezentarea materialelor de către procuror".

13.7. Încheitatea sau inegalitatea în oportunități a ambelor părți constă și în aceea, ca referitor la dreptul procurorului, norma criticată nu conditionează ce materiale ar putea să prezinte el, specificînd la general materiale, sau: "după prezentarea materialelor de către procuror", ca urmare în speta, procurorul a invocat ca materiale, propriile sugestii, precum că în cadrul urmăririi penale se verifică legalitatea eliberării a mai mult de 5000 de vize, desi acestea nu au nici o relevanță la cele 2 pretinse episoade incriminate, de fapt de insinuare a coruperii, care sunt fapte flagrante, descoperite în momentul comiterii lor pentru cercetarea cărora nu se justifică termen suplimentar, 3 luni fiind timp îndelungat, or cercetarea acestor 2 pretinse fapte, în mod normal urma să fie finalizată în cîteva zile. Pe cînd cu referința la oportunitatea părții apărării de a prezenta materiale, aci legea nu mai permite material ca atare, ci strict, doar cele "relevante la caz", ne fiind clar cine apriori determină, dacă sunt sau nu "relevante la caz", apărarea iarăși fiind în defavoare de partea acuzării.

13.8. În aceiași ordine de idei mentionăm ca norma vizată, ne avînd calitatea corespunzătoare, fiind neclară și neprevizibilă, vine în contradicție și cu prevederile art. 4 din Constituție în colaborare cu prevederile § 3 lit b) art. 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale întru cit îngrădește garanțiile de acordare a *timpului suficient și înlesnirilor efectiv necesare pregătirii apărării*.

13.9. Stipularile concurente si contrare acestor imperative precum că: ”după prezentarea materialelor de către procuror...”, acorda procurorului o pirghie de ”abuz legal”, înzestrându-l cu posibilitatea de a prezenta materiale si nemijlocit în sedinta, ceea reduce la o fictie pirghia contra abuzului, petru că aparent legal se permite a ignora mijlocul principal si important, menit sa asigure dreptul conventional, pentru ce se impune a prezenta toate materialele anume pina la depunerea demersului, astfel incit apararea, dupa ce va lua cunostinta, va avea si *timp suficient si înlesniri efectiv necesare*, pentru a pregati contr-argumentele sale.

13.10. În realitate, ca si în speta, procurorul la demers nu anexeaza aproape nimic, astfel incit aparatorul sa nu poata să-si pregatesca în contradictoriu tactica si tehnica sa, iar in sedinta se depun un sir de materiale, si sub efectul ofensivei neloiale si neasteptate, se invoca argumente, referitor la care apărarea nu reuseste sa prezinte probe si nici macar contr-argumente.

13.11. In speta o astfel de tactica au servit argumentele procurorului, precum că se impune si se verifica legalitatea acordarii a peste 5000 de vize, desi evident acestea nu pot avea relevanta la doua episoade concrete, care au fost insinuate in flagrant.

13.12. Facind o paralela cu prevederile alineatului (4) art. 312 din Codul de procedură penală constatam ca aceasta aproape intru totul corespunde cerintelor lingvistice de expunere, este mult mai clara si previzibila, precum nu contravine nici garantiilor geneale, deoarece specifică expres, *ca controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării. În cazuri excepționale când au apărut circumstanțe inexistente* (nu oricare circumstanțe, ci doar cele inexistente anterior-n.m.) **la momentul examinării demersului de către judecătorul de instrucție, instanța de recurs, la cererea părților, poate să examineze și alte materiale, asigurând în prealabil părților posibilitatea și timpul necesar de a lua cunoștință de acestea și de a se expune pe marginea lor.** Nu imediat, prin efectul surprinderii, ci **asigurând în prealabil părților posibilitatea și timpul necesar...**

14. In asa mod, daca ar fi fost sa se respecte imperativele referitoare la calitate, previzibilitate si claritate, atunci ideile care sa incercat a le expune in dispozitia alineatului (6) art. 308 din Codul de procedură penală, urmau a fi concretizate si separate, fiind pasibile a fi reglementate in citeva norme distincte, în caz contrar ea, nu se subordoneaza coerenței, consecvenței, consecutivității, stabilității și predictabilității, in consecință nu este nici accesibilă, fiind afectat dreptul consfintit de art. 23 din Constituție, conform căruia, Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și **face accesibile toate legile și alte acte normative.**

15. În susținerea tezelor invocate menționăm că **statul de drept**, trebuie să se fundamenteze pe principiul **legalității**, care stă la baza principiului preeminenței dreptului, prevăzut la art. 1 Convenție în coroborare cu Preambulul Convenției. Problema legalității procesului, inclusiv penal, la care într-o mare măsură se atribuie și cel contravențional, a fost expusă în **articolele 11, 12 și 24 a Avizului nr.11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE)**, conform căruia, Hotărârile judecătorești se bazează pe legile adoptate de Parlament, care ca **surse ale dreptului**, stabilesc nu numai drepturile de care dispun justițiabilii și acțiunile pedepsite de legea penală, ci definesc de asemenea cadrul procedural în care se iau hotărârile judecătorești și **... felul cum vor fi soluționate cauzele care vor fi promovate în fața instanțelor, iar pentru a ajunge la o hotărâre de calitate**, acceptată atât de justițiabil cât și de societate, este nevoie **de o procedură clară, transparentă și conformă cu cerințele CEDO**, pentru a se asigura că **judecătorii sunt în măsură să le aplice prin hotărâri judecătorești de calitate.**

15.1. Din contra, lipsa unei proceduri clare și distincte, **poate genera si chiar generează** abuzuri, ne existând careva garanții în această privință, ceea ce privează partea apărării de elementarele drepturi și garanții, cu care ar trebui să fie abilitați justițiabilii, astfel fiind îngrădite grav accesul la justiție, la un proces echitabil, și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, garantate de art. 20 și respectiv art. 53 din Constituție.

16. Este de menționat că în Hotărârile sale, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a reținut că în virtutera garanțiilor constituționale, cadrul **legal național trebuie să fie compatibil** cu Convenția Europeană și cu jurisprudența Curții Europene. Or, prin *Hotărârea nr.55 din 14 octombrie 1999 privind interpretarea unor prevederi ale articolului 4 din Constituția Republicii Moldova*, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a statuat, cu valoare de principiu, că

„această prevedere comportă consecințe juridice, presupunând, mai întâi, că organele de drept, inclusiv Curtea Constituțională [...], sunt în drept să aplice în procesul examinării unor cauze concrete normele dreptului internațional [...], acordând, în caz de neconcordanță, prioritate prevederilor internaționale”.

16.1. În aceeași ordine de idei, în Hotărârea nr. 10 din 16 aprilie 2010 pentru revizuirea Hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 28 mai 1998 „Cu privire la interpretarea art.20 din Constituția Republicii Moldova” în redacția Hotărârii nr. 39 din 9 iulie 2001, Curtea Constituțională a menționat că „*practica jurisdicțională internațională [...] este obligatorie pentru Republica Moldova, ca stat care a aderat la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*”.

16.2. În Hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 20.05.2013, Înalta Curte a menționat că, legalitatea, ca principiu de bază a statului de drept presupune conformitatea normei sau a actului de procedură privind edictarea normelor juridice. Comportamentul legal vizează atât activitatea de legiferare a Parlamentului, cât și stabilirea normelor interne de organizare și funcționare, care au o conexiune directă cu procesul legiferării.

16.3. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 27.05.2014 (§§ 78-84), Înalta Curte a reținut că legea ... constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră clară, concisă și precisă.

79. În Raportul Comisiei de la Veneția privind preeminența dreptului (adoptat la cea de-a 86-a sesiune plenară, 25-26 martie 2011) s-a stabilit: „47. Parlamentul nu poate deroga de la drepturile fundamentale adoptând texte ambigue de legi. Cetățenii trebuie să se bucure de o protecție juridică esențială în fața statului și instituțiilor sale.”

80. Curtea menționează că, potrivit articolului 23 din Constituție, statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, făcând accesibile în acest sens toate legile.

81. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că persoana este în drept să cunoască, în termeni foarte clari, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală (*cauza Kokkinakis vs. Grecia din 25 mai 1993*). ...Judecătorul poate să precizeze anumite elementele..., dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist (*cauza X. vs. Regatul Unit din 7 mai 1982*).

84. Formulele generale și abstracte **într-un caz concret** pot afecta funcționalitatea legii, aplicarea ei coerentă și sistemică, ceea ce ar denatura principiul calității legii.

16.4. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 13 din 15.05.2015 (§§ 105-109), Înalta Curte a reiterat următoarele:

„105. Totodată, Curtea menționează că articolul 23 alin. (2) din Constituție pune în sarcina statului obligația de a face accesibile toate legile și actele normative. Deși articolul 23 din Constituție cuprinde expres doar criteriul de accesibilitate și claritate al legii, Curtea, prin jurisprudența sa, a reținut că normele adoptate de autoritățile publice urmează a fi și suficient de precise și previzibile.

106. Curtea reține că potrivit jurisprudenței Curții Europene: „O normă este accesibilă și previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-o normă. [...] legea trebuie să fie accesibilă într-un mod adecvat: cetățeanul trebuie să aibă un indiciu adecvat, în circumstanțe concrete, asupra reglementărilor legale aplicabile [...]” (*cauza Silver vs Regatul Unit, hotărârea din 25 martie 1983*).

107. Totodată, în jurisprudența sa Curtea Europeană a statuat că: „[...] odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiecții de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții [...]” (*cauza Păduraru vs România, hotărârea din 1 decembrie 2005*).

108. Curtea menționează că orice act normativ trebuie să respecte principiile și normele constituționale, precum și exigențele de tehnică legislativă, menite să asigure claritatea, previzibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului. Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă, să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.

109. Curtea reține că, prin reglementările de tehnică legislativă, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvată ale fiecărui act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară”.

V. Prevederi relevante din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

In baza hotărârii menționate, Curtea Constituțională a hotărât:

în sensul art. 135 alin.(1) lit. a) și g) coroborat cu art.20, 115, 116 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

-excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții:

1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin.1 lit.a) din Constituție;

2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

-Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea hotărârii, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a art. 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție.

V-I. Prevederi relevante din Constituția Republicii Moldova:

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 53

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică

- (1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.
- (2) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

V-II. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului:

Preambul

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei, ...hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și având un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri menite să asigure garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală, au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1

Obligația de a respecta drepturile omului

Înaltele Părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei Convenții:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori a securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Articolul 13

Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

V-III. Prevederi relevante ale Codului de procedură penală

Articolul 7. Legalitatea procesului penal

"(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

(6) Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

(8) *Hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată”.*

Articolul 308. Examinarea demersurilor privind aplicarea față de învinuit a arestării preventive, arestării la domiciliu sau prelungirea duratei arestării învinuitului

(2) Înainte de a fi depuse la judecătorul de instrucție, demersul cu privire la aplicarea sau prelungirea măsurii arestării preventive sau a arestării la domiciliu, împreună cu toate materialele și probele anexate la acesta, care confirmă sau infirmă temeiurile de aplicare sau prelungire a măsurii, se prezintă în prealabil învinuitului ori avocatului său, care confirmă în scris că a luat cunoștință de acestea. În cazul în care învinuitul refuză sau dacă avocatul se află în imposibilitate să ia cunoștință de demers, de materialele și probele anexate la acesta, procurorul consemnează acest fapt și transmite neîntîrziat demersul, materialele și probele anexate la acesta judecătorului de instrucție, care, la solicitarea învinuitului ori a avocatului său, le va oferi acestora suficient timp pentru a lua cunoștință de conținutul lor înainte de începerea ședinței.

(3) Demersul de arestare se depune la judecătorul de instrucție cu cel puțin 24 de ore pînă la expirarea termenului de reținere, iar în cazul minorului – cu cel puțin de 5 ore pînă la expirarea termenului de reținere. Demersul de prelungire a arestării se depune cu cel puțin 5 zile pînă la expirarea termenului de arestare. **În caz de nerespectare a acestor termene, judecătorul de instrucție, fără a convoca ședința, printr-o încheiere motivată, respinge demersul.**

(4) Demersul cu privire la aplicarea sau prelungirea arestării preventive ori a arestării la domiciliu se examinează fără întîrziere de către judecătorul de instrucție, în ședință închisă, cu participarea procurorului, avocatului, învinuitului, cu excepția cazului în care învinuitul se eschivează de la participarea la judecată sau de la urmărirea penală și este anunțat în căutare. La ședință pot participa reprezentantul legal al învinuitului și martorii invitați de procuror sau de învinuit ori de avocat. Procurorul asigură participarea la ședința de judecată a învinuitului reținut, înștiințează avocatul și reprezentantul legal al învinuitului, precum și martorii invitați de acesta. Învinuitul sau avocatul înștiințează martorii invitați de el. În cazul neprezentării avocatului înștiințat, judecătorul de instrucție îl asigură pe învinuit cu avocat din oficiu în conformitate cu Legea nr. 198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat. Neprezentarea martorilor invitați din partea procurorului, a învinuitului sau a avocatului său nu împiedică examinarea demersului.

(6) La deschiderea ședinței, judecătorul de instrucție anunță demersul care va fi examinat și exercită dispozițiile prevăzute la art. 255–262, 264, care se aplică în mod corespunzător. Procurorul este obligat să motiveze bănuiala rezonabilă și temeiurile de aplicare a arestării preventive. Omiterea unei asemenea obligații constituie temei de respingere a demersului. După prezentarea materialelor de către procuror, partea apărării poate prezenta oricare materiale relevante la caz, care, în mod obligatoriu, se anexează la materialele cauzei. Ultimul cuvînt i se oferă învinuitului.

VI. EXPUNEREA CERINTELOR AUTORULUI SESIZĂRII:

Pornind de la cele expuse consider că prevederile alineatelor (2), (4) și (6) art. 308 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare nu corespund prevederilor articolelor 4, 20, 23 și 53 din Constituția Republicii Moldova, respectiv în conformitate cu alineatul (1) litera a) articolul 135 din Constituția Republicii Moldova, litera a) alineatul (1) articolul 4 al Legii cu privire la Curtea Constituțională și litera a), alineatul (1) articolul 4 din Codul jurisdicției constituționale;

SOLICIT:

1. Primirea spre examinare a prezentei sesizări și includerea ei pe ordinea de zi a Curții Constituționale.

2. Exercițarea controlului constituționalității prevederilor alineatelor (2), (4) și (6) art. 308 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699) sub aspectul corespunderii normelor și expresiilor citate cu prevederile articolelor 4, 20, 23 și 53 din Constituția Republicii Moldova.

VII. DOCUMENTELE ANEXATE:

Anexă: Materialele cauzei.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare ca informațiile care figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte și corespund convingerii personale și libertății de exprimare.

Cu profund respect,
Avocatul

Gheorghe MALIC